

Onderwerp: Evaluatie opvang economisch daklozen en doordecentralisatie
Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen

Datum: 20 december 2022

Portefeuillehouder: Mevrouw M. Everhardt

Team: Samenleving Beleid

Steller: G. Jager
+31 203144890
gerard.jager@diemen.nl

Wat is de voorgeschiedenis en de concrete aanleiding van de informatie?

In deze brief informeren we u over de evaluatie van de aanpak economisch dakloosheid Amstelland en ontwikkelingen in de doordecentralisatie van Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen (MOBW).

Evaluatie opvang economisch daklozen

De Amstellandgemeenten hebben besloten om economische of zelfredzame daklozen tijdelijke opvang met begeleiding te bieden. Deze aanpak is bevestigd in het 'Regioplan Amstelland Beschermd wonen en dak- en thuisloosheid: Een nieuwe start in Amstelland'.

Ter informatie sturen we u het rapport over de evaluatie van de aanpak van economisch dakloosheid in Amstelland. Voor de evaluatie is onderzoek gedaan naar de klanttevredenheid en medewerkerstevredenheid. In het rapport worden diverse monitorgegevens gepresenteerd. De leerpunten uit deze evaluatie zullen worden meegenomen in een plan van aanpak economisch dakloosheid en MOBW dat in 2023 zal worden opgesteld.

Doordecentralisatie MOBW

In mei van dit jaar werd bekend dat de decentralisatie MOBW opnieuw is uitgesteld en pas ingaat per 1 januari 2024. We schetsen de gevolgen daarvan.

Ligt aan de informatie een collegebesluit ten grondslag?

Ja, datum: 20 december 2022.

Samenvatting

Evaluatie opvang economisch daklozen

De aanpak

Economische dak- en thuislozen zijn mensen die vanwege een levensgebeurtenis (bijvoorbeeld scheiding, baanverlies, faillissement, verstoorde huiselijke relaties) niet meer zelfstandig kunnen voorzien in huisvesting. Bij deze groep is geen sprake van ernstige psychiatrische en/of verslavingsproblematiek. De Amstellandgemeenten hebben besloten om deze groep inwoners tijdelijke opvang met begeleiding te bieden. Hiermee wordt voorkomen dat deze mensen meer problemen ontwikkelen en verder afglijden.

Vanuit het landelijk plan van Aanpak Dakloosheid heeft Amsterdam in 2020 middelen toegekend gekregen voor de opvang van daklozen. De Amstellandgemeenten hebben hier eenmalig een bedrag van 4 miljoen uit ontvangen van Amsterdam, de zogenaamde Blokhuismiddelen. De gemeente Amstelveen is penvoerder voor de regio. De middelen blijven buiten de begroting van de gemeente Diemen. Het doel is om in de regio Amstelland met deze middelen in drie jaar tijd 150 tijdelijke woonplekken met begeleiding te realiseren voor economisch dak- en thuislozen. Het budget is beschikbaar tot eind 2023.

De opvang bestaat uit opvang in een hotel, in een pasantenpension of bij particulieren thuis in de vorm van Onder de Pannen. Bij Onder de Pannen wordt met bemiddeling van de Regenboog Groep door particulieren een kamer verhuurd aan een economisch dakloze voor maximaal één jaar. De passantenpensions bestaan uit een pand in Amstelveen met een capaciteit van 14 kamers en een pand met vijf kamers. Beide locaties zijn tot de eerste helft 2023 beschikbaar. Zowel aan daklozen als aan personen bij wie dakloosheid dreigt, wordt begeleiding aangeboden. Om gebruik te kunnen maken van de aanpak economisch daklozen zijn er regionaal criteria opgesteld. Zo is de aanpak alleen beschikbaar voor EU-burgers die minimaal 5 jaar geregistreerd in Nederland verblijven en te werken en dient het huishouden de afgelopen 2 jaar in Amstelland te hebben gewoond.

Resultaten

Van april 2021 tot augustus 2022 hebben 202 inwoners uit de regio Amstelland gebruik gemaakt van de aanpak economisch dakloosheid. Ongeveer de helft van deze mensen heeft alleen begeleiding ontvangen, de andere helft heeft ook tijdelijke opvang gekregen. In die periode zijn er 15 Diemense huishoudens opgevangen, waaronder 6 gezinnen. Het aantal inwoners uit Diemen dat alleen begeleiding ontvangt ligt hoger, maar deze gegevens zijn niet beschikbaar op gemeenteniveau. Het merendeel, 87 procent, van de economisch daklozen die opvang en begeleiding ontvangen, vindt na een jaar een duurzame woning, tijdelijke woning of kan terecht in het eigen netwerk.

De uitkomsten van het klanttevredenheidsonderzoek laten een positief beeld zien. Er is tevredenheid over de tijdelijke opvangplek waardoor meer rust en zekerheid over de toekomst wordt ervaren. De begeleiding start snel na de intake en de begeleiding wordt positief beoordeeld. In het medewerksonderzoek wordt gemiddeld een 7,5 gegeven voor de aanpak. Kritische punten zijn onder andere dat er meer alternatieven nodig voor de opvang van gezinnen en dat het project 'Onder De Pannen' nog moet worden ingeregeld bij meer gemeenten waaronder Diemen. Hierover is overleg met de corporaties.

Vervolg

De verwachting is dat in 2023 de beoogde 150 tijdelijke opvangplekken gerealiseerd zullen zijn. In 2023 sluiten twee opvanglocaties in Amstelveen. Er worden in 2023 nieuwe opvanglocaties geopend, bijvoorbeeld aan de Wenckebachweg in Ouder-Amstel en woningen in Uithoorn en Amstelveen. In Diemen worden op den duur mogelijk tijdelijke woningen waar nu Oekraïense ontheemden in verblijven beschikbaar voor economisch daklozen. Het is de verwachting dat er genoeg plaatsen beschikbaar zijn voor alleenstaanden. De capaciteit voor tijdelijke opvang voor gezinnen blijft voorlopig echter een knelpunt. Om dat op te lossen moeten er 10 tijdelijke woonplekken voor gezinnen in de regio gerealiseerd worden.

Het Rijk heeft de intentie om middelen beschikbaar te stellen voor de opvang van economisch daklozen vanaf 2024. Of en welke middelen structureel beschikbaar zijn voor de opvang van economisch daklozen is nog niet bekend. Een volgende stap is het opstellen van een plan van aanpak en een beleidsplan voor de periode 2024 en verder. Deze worden in 2023 opgeleverd.

Doordecentralisatie MOBW

Per 1 januari 2024 wordt Beschermd wonen (BW) doorgedecentraliseerd van centrumgemeente Amsterdam naar de individuele gemeenten. Dat betekent dat vanaf 1 januari 2024 de individuele gemeenten van het Rijk budget ontvangen voor nieuwe cliënten. Dat is een jaar later dan door de minister beoogd was. De doordecentralisatie van Maatschappelijke Opvang is nog steeds gepland voor op zijn vroegst 2026.

De gemeente Amsterdam is bezig met een nieuwe inkoopronde voor MOBW. Daarin zal het product Beschermd Wonen worden vervangen door Begeleid Thuis en Beschermd Verblijf. In de regio Amstelland willen we de toegang tot MOBW, dat wil zeggen onderzoek naar de indicatiestelling en verwijzing naar Begeleid Thuis, zelf uit gaan voeren. Amsterdam blijft de uiteindelijke verwijzing naar MO en Beschermd Verblijf tot in ieder geval 2026 uitvoeren. Amsterdam blijft ook de inkoop en het contractmanagement uitvoeren. Het doel van zelf indicaties te gaan stellen is dat de gemeenten meer zicht krijgen op de cliënten die in aanmerking komen voor MOBW.

Ter inzage in iBabs

- EINDE -